

T.S.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 11.10.2024
Sayı : 593

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Rıfat T. NALBANTOĞLU
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler , Tarım, Orman ve Köyişleri
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 16-10-2024	Esas No: 2/2604

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİĞİ
11 Ekim 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
11 Ekim 2024
No: 1511005

GEREKÇE

Sağlıklı ve güvenli gıda, sağlıklı yaşamın da ilk adımı olarak en temel insan haklarından biridir. Her insanın yeterli miktarda, inanç ve kültürü doğrultusunda ihtiyaçlarını karşılayabilecek gıdaya erişim hakkı vardır. Devletin en önemli görevlerinden biri de bireylerin sağlıklı ve güvenli gıdaya erişimini düzenlemektir. Ancak, dünyamızdaki hızlı nüfus artışına paralel olarak tüketimin de hızla artması ve buna karşın kaynakların sınırlı olması gıda arzının arttırılmasının yanı sıra sağlıklı ve güvenli gıdaya erişim konusunda çeşitli problemlere de neden olmuştur. Bu nedenle bir yandan gıda arzını arttırmaya yönelik arayışlar sürerken diğer yandan da üretim, işleme, dağıtım sürecinde sağlık açısından gerekli kurallar ve önlemlerin alınması ihtiyaç haline gelmiştir.

Talep sürekli artarken kaynakların sınırlı olması, teknoloji kullanımının yaygınlaşması ve firmalar arasındaki rekabetin artması gibi nedenler, taklit ve tağşiş ürünlerde de artışa sebep olmuştur. Gıda hilesi olarak da adlandırılan taklit ve tağşiş, bütün dünyada güvenli gıdaya erişimde önemli bir sağlık sorunu olarak görülmektedir. Ülkemizde de gerek denetimlerdeki yetersizlik gerekse yaptırımların caydırıcılıktan uzak olması gibi nedenlerle güvenli gıdaya erişim her geçen gün zorlaşmakta, taklit ve tağşişlerde sürekli bir artış görülmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı kayıtlarına göre halen ülkemizde 97 bini üretim, 341 bini satış, 286 bini toplu tüketim yeri olan toplam 724 bin gıda işletmesi mevcuttur. 2024 yılının Eylül ayı itibarıyla yapılan 940 bin denetimde 16 bin uygunsuzluk tespit edilmiş ve 771 milyon lira idari para cezası kesilmiştir. 368 işletme hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur. Taklit ve tağşiş yaptığı tespit edilen işletmelere uygunsuzluk durumuna göre, 146 bin liradan 10 milyon 500 bin liraya kadar para cezası kesilmekte, uygunsuz ürünler piyasadan toplatılmakta ve imha edilmektedir. İşletmenin kapatılma kararı ise ancak mahkeme yoluyla olmaktadır.

Gıda koruma ve gıda güvenliği perspektifinden taklit ve tağşiş, gıda dolandırıcılığının bir alt kategorisi olarak ele alınmaktadır. Bu anlamda hem ekonomik açıdan hem de gıda güvenliği açısından denetimlerin sıklığı, yaptırımların caydırıcılığı ve tüketicinin bilinçlendirilmesi büyük önem kazanmıştır.

Bu doğrultuda 2020 yılında çıkartılmış olan Gıda, Tarım Ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkındaki Kanunu'nun 29 ve 30'uncu maddeleri ile Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu'nun 40'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde değişiklik yapılmış, taklit ve tağşişin engellenmesine yönelik yaptırımlar düzenlenmiştir. Ancak söz konusu düzenlemelere bakıldığında yaptırımların büyük ölçüde para cezasına dayandırıldığı ve artan taklit ve tağşiş suçları nedeniyle caydırıcılıktan uzak olduğu ortaya çıkmıştır. Yine aynı düzenlemede üç yıl içinde İki kez taklit ve tağşiş yapan kişiye ise gıda hizmetlerinden 5 ile 10 yıl arasında gıda sektöründen men cezası verilmektedir. Bu yaptırıma göre kişi 10 yıl sonra aynı işi yapabilme olanağına sahiptir. Bu durum gıda güvenliği ve halk sağlığı açısından ciddi bir risktir. Bu nedenle hem dürüst üreticinin korunması hem de caydırıcılığın arttırılmasına yönelik hazırlanan kanun teklifiyle hapis cezaları yükseltilmekte, iki kez taklit ve tağşiş yapan kişinin bir daha ömür boyu gıda sektöründe iş yapmaması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 2020 yılında çıkartılmış olan Gıda, Tarım Ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkındaki Kanun'un 29 ve 30'uncu maddeleri ile **Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu'nun 40 ıncı maddesinde** taklit ve tağşişin engellenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Ancak söz konusu düzenlemelere bakıldığında yaptırımların büyük ölçüde para cezasına dayandırıldığı ve artan taklit ve tağşiş suçları nedeniyle caydırıcılıktan uzak olduğu ortaya çıkmıştır. Hazırlanan kanun teklifiyle sağlıklı ve güvenli gıdaya erişim hakkı gereği hem halk sağlığının hem de dürüst üreticinin korunmasına yönelik yaptırımların caydırıcı olması amaçlanmış ve Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yeniden düzenlenmiştir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak gıdalar, masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyeti kamuya geçirilerek imha edilir. Bu gıdaları üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecilerine üç yıldan altı yıla kadar hapis ve iki bin günden yedi bin güne kadar adli para cezası verilir. Fiilin üç yıl içinde tekrarlanması durumunda ayrıca, gıdayı üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecisi ömür boyu gıda sektörü faaliyetinden men edilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

